

HET DOLENDE WEZEN

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgenomen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever en de auteur.

HET DOLENDE WEZEN

Ingrid E. Noppen

© 2022 Ingrid E. Noppen
Eerste druk: 2022
Coverontwerp: Ingrid E. Noppen
Website: www.ingrideleonora.nl
ISBN: 9789403652092

Ilse van Maarsen trok haastig haar jas aan. Ze had een halve verlofdag opgenomen en wilde geen minuut verspillen.

Het was gisteren, dat ze opeens de onbedwingbare drang kreeg het huis en de buurt te bezoeken waar ze was opgegroeid.

Ze was nu een vrouw van 36 jaar, zag er veel jonger uit dan haar werkelijke leeftijd deed vermoeden en ze verzorgde zichzelf altijd tot in de puntjes.

Erg groot was ze niet, slechts zo'n 1.60 cm groot en ze wenste menigmaal dat ze wat groter was. In de winkels kon ze vaak moeilijk bij de bovenste schappen en ze had er een broertje dood aan andere mensen om hulp te moeten vragen. Ze weet nog goed hoe ze ooit een man om hulp had gevraagd, die met een geniepig lachje had geantwoord: 'Ik wil je wel even optillen, hoor vrouwtje, dan kan je het zelf pakken.' Waarschijnlijk zei haar afkeurende blik hem toen genoeg, waarna hij het bewuste artikel toch maar voor haar had gepakt, maar Ilse was er meteen van genezen ooit nog om hulp te vragen voor zoiets. Ze prees zichzelf wel gelukkig dat haar gewicht goed bij haar lengte paste. Niet te dik, niet te dun, gewoon tot haar tevredenheid. Na veel slechte relaties was ze nu alleenstaand en dat beviel haar prima. Ze had er ook totaal geen zin meer in te moeten investeren in welke man dan ook, want inmiddels had ze daar al de mooiste jaren van haar leven mee verdaan.

Drie jaar geleden was ze haar moeder verloren aan darmkanker en een jaar geleden haar drie jaar oudere zus Stephanie aan dezelfde ziekte en eigenlijk zat ze nog altijd in een rouwproces. Ze kon het gewoonweg niet verkroppen de meest dierbare mensen in haar leven te hebben moeten verliezen.

Misschien was het daarom, dat het huis waarin ze was opgegroeid, de laatste tijd haar gedachten bepaalde en ze zich ook bij herhaling afvroeg hoe het toch het vreemde wezen was vergaan, waarmee ze daar toen samenwoonden. Ze waren eraan gewend geraakt het altijd te benoemen als ‘het spook’ en door de jaren heen was het gewoon tot hun gezin gaan behoren. Bang waren ze er niet voor, want eigenlijk deed het hen weinig fysiek kwaad. Wel had het soms de vreemde gewoonte met waarschijnlijk zijn volle gewicht op het lichaam van haar moeder of zus te drukken als ze in bed lagen en zij dan dachten bijna te stikken. Ze waren dan zo verstijfd, dat ze niet uit bed konden springen en gewoon moesten wachten tot het voorbij was. Het duurde gelukkig nooit erg lang, maar het deed hen altijd wel erg schrikken. Ilse zelf was dat gelukkig nooit overkomen, behalve dan dat zij regelmatig in haar slaap moest zijn verplaatst naar het bed in het logeerkamertje. Werd ze daar wakker, dan lag het beddengoed eigenlijk nog net zo ingestopt zoals het was opgemaakt, met slechts het verschil dat zij eronder lag.

Was het licht aan, dan kon het opeens dempen alsof iets ervoor ging staan of er langsliep. ’s Nachts kon het helemaal tot leven komen en begon het luidruchtig te schuiven met de stoelen en tafels, waarvan ze menigmaal wakker werden. Gingen ze kijken, dan werd het opeens doodstil en stond alles nog precies op de juiste plaats. Menigmaal hoorden ze ook iets van een leren jas op de bank gooien, in elk geval, het had iets van het kraken van leer.

Zaten ze in de huiskamer, dan verplaatste het zich doodleuk naar de keuken, waar het aldaar dan begon te rammelen met het bestek of serviesgoed. Kortom, het was nooit echt stil in dat huis. Het was een huis van voor de oorlog en wie weet

wat voor geschiedenissen of tragedies zich daarin allemaal hadden afgespeeld.

Het was wel een taai huis, want het had wel het bombardement op Rotterdam in de 2e wereldoorlog weten te overleven en stond nog altijd fier rechtop. Toen haar moeder het ooit over al die spookachtige toestanden had met de bovenbuurvrouw, vertelde die van horen zeggen te weten, dat er in dat huis ooit een kleermaker was vermoord. Helaas wist ze verder geen details. Verder spraken ze alle drie er met niemand over, bang voor gek te worden verklaard en vaak leek het er ook op alsof een onzichtbaar iets ze het zwijgen oplegde.

Of het aan het spook lag, dat het huis zich altijd verdrietig en ongelukkig toonde, het leek geloofwaardig, want een andere verklaring ervoor konden ze nooit vinden.

Ilse stapte in haar auto en wist tot haar eigen verbazing de weg naar haar oude buurtje nog feilloos te vinden. De buurt leek wel wat veranderd, maar toch herkende ze nog het een en ander. Het kleine veldje voorbij hun straat waar nu een schoolgebouw op stond, maar ze toch herkende als de plek waar ze als hangjongeren van toen vaak rondlummelden, was er nog steeds.

Op de grasheuvel verderop bleek een moskee te zijn gebouwd en de oude vertrouwde winkeltjes daarbeneden bleken allemaal verdwenen. De visboer, de drogist, de groenteboer en ook het bruine café, ze waren allemaal weg. Nog altijd kon Ilse die speciale drankgeur van destijds tevoorschijn toveren, toen ze dagelijks langs die cafeetjes in haar buurt liep. In haar oude straat waren er twee cafés waar hoofdzakelijk zeelui kwamen, want ze woonden immers vlak bij de haven.

's Nachts hoorde ze die cafébezoekers vaak door de straat lallen, maar ook dat was een vertrouwd gehoor geworden. Als Ilse buiten speelde kreeg ze als kind vaak zomaar geld toegestopt van zo'n zeeman, die haar soms met een adem van drank toesprak in een voor haar onverstaanbare taal. Alhoewel die zeelui in haar kinderoogen vaak bruto overkwamen, konden ze - gezien hun gulle geldgift - niet echt kwaad in de zin hebben gehad.

Ilse reed de straat in van haar vroegere ouderlijk huis, maar ze schrok van wat ze zag. Slechts de ene kant van de straat kwam haar bekend voor, de andere kant waar haar ouderlijk huis ooit stond, was ingenomen door een vier verdiepingen hoog appartementengebouw.

De oude huizen aan de overkant waren niet gesloopt, maar bleken gerenoveerd.

Ze zat te gissen waar haar ouderlijk huis moest hebben gestaan en ze probeerde dat vast te stellen door de huizen aan de overkant en het nog altijd aanwezige kleuterschooltje van toen als meetpunt te nemen. Erg gemakkelijk was dat niet, want door de renovatie waren de huizen van de overburen nog moeilijk te herkennen. 'Het spook,' dacht Ilse: 'jee, het spook, waar is het nu? Het moet dakloos zijn geworden of zou het misschien toch op diezelfde plek in een appartement huizen of misschien wel in zo'n trappenhuis?' Ze verbaasde zich erover, dat ze zich opeens zoveel zorgen bleek te maken over de huidige huisvesting van dat onverklaarbare wezen, waar ze als gezin zo lang mee hadden samengewoond.

Als ze nu eens wist waar hun huis toen precies stond, dan kon ze misschien daar op onderzoek uitgaan. Ze parkeerde haar auto, stapte uit en keek door de ruit van een gesloten ingang. In de beperkte blik die ze had kon ze geen lift

ontwaren, slechts een donker trappenhuis. Hoe zou ze zich toegang kunnen verschaffen tot zo'n trappenhuis en hoe zou ze in die appartementen terecht kunnen komen? Ze kon aanbellen, maar wat moest ze dan zeggen? Dat ze op zoek was naar een spook of geest of iets dergelijks? Ze zouden denken met een gek van doen te hebben en misschien wel de politie bellen! Misschien dat ze naar binnen kon glippen als er iemand naar buiten kwam of ze zou natuurlijk zomaar ergens kunnen aanbellen met een of andere goede smoes. Ze ijsbeerde wat heen en weer, keek af en toe weer door de ruit van de ingang en vroeg zich af wat te doen, totdat ze plotseling zag door iemand aan de overkant in de gaten te worden gehouden. Zie je wel, daar had je het al. Die persoon dacht misschien dat ze op inbraak uit was of zo! In buurten zoals deze wisten ze altijd feilloos of je er thuishoorde of niet. Ilse besloot in haar auto te gaan zitten om daar te bedenken wat te doen. Ze moest eerst maar gewoon naar huis gaan en daar op haar gemak een plannetje bedenken om daarna pas terug te keren. Ze reed nog even nieuwsgierig door haar oude buurtje, waar sommige dingen haar nog herkenbaar voorkwamen, maar veel toch ook veranderd was. Hoe kon het ook anders, ze was immers al zo'n 20 jaar weg uit die buurt. De smalle steeg achter hun straat, waar zich destijds zoveel had afgespeeld van inbraak tot aan vrijpartijen, was ook niet meer te vinden en had dus duidelijk ook moeten plaatsmaken voor een buurtrenovatie. Allerlei herinneringen kwamen bij haar boven, van haar verdrietige jeugd tot aan wie ze nu was geworden.

Haar jeugd was verre van leuk geweest en haar moeder had hard moeten werken en sparen om uit de armoede te komen en zichzelf en haar kinderen een beter leven te geven. Haar vader had ze maar sporadisch gezien en als ze hem al zag dan rook hij naar de drank en konden Ilse en Stephanie

achter gesloten deuren stilletjes getuigen zijn van de vele kibbelpartijen met hun moeder. Uiteindelijk verdween hij met achterlating van de schulden, die door zijn drankzucht waren ontstaan. Hij had ook nooit maar een cent bijgedragen in het levensonderhoud van haar en Stephanie en haar moeder had het financieel dus erg zwaar om haar hoofd boven water te houden. Met het weinige wat ze had, wist ze haar beide kinderen altijd wel een warm huis te bieden, maar ze was vaak te moe om leuke dingen met haar kinderen te doen en die waren dan vaak op elkaar aangewezen. Haar lieve moedertje was net 60 jaar geworden, toen ze overleed aan darmkanker en niet lang daarna stierf Stephanie aan dezelfde ziekte. Als ze maar even dacht aan een mooie herinnering, dan werd dat meteen weer verdrongen door die beelden van hun lijden en leek het steeds opnieuw alsof haar hart uit elkaar scheurde. Ze kon zich zo verschrikkelijk alleen voelen en wist zich soms geen raad met zichzelf. Ze had al heel wat relaties achter de rug, maar ze had er gewoon een neus voor altijd van die losers aan te trekken.

Misschien was het haar hang naar liefde en warmte, die ze haar hele leven al ontbeerd had en het gebrek aan een goed mannelijk voorbeeld, dat ze zich altijd inliet met de verkeerde mannen. Ja, in het begin gedroegen ze zich allemaal als een gentleman, maar al gauw kwamen er dan allerlei rare gewoontes of afwijkingen naar boven. Sommige snuiters waren ook gewoon tiranniek of zo bezitterig, dat ze al gauw het gevoel kreeg in een harnas gevangen te zitten.

Ze moest altijd weer een oplossing vinden zo'n vreemd geval te lozen en daar was ze gelukkig wel een ster in geworden. Was ze eindelijk van zo'n loser af, dan leve de

vrijheid kon ze weer ademen en voelde ze zich als nooit tevoren weer even gelukkig.

Al gauw tuimelde ze dan opnieuw in dezelfde valkuil en draaide dezelfde cirkel weer rond. Hoeveel levenslessen heb je nodig al eer je ervan geleerd hebt, vroeg ze zichzelf bij herhaling af, om vervolgens tot de constatering te komen dat ze toch wel erg hardleers was. Ze was altijd tiptop gekleed en verzorgd en samen met haar vrolijke en spontane karakter naar buiten, trok dat altijd weer nieuwe aanbidders aan, wat uiteindelijk weer leidde tot een volgende desillusie.

*

Jee, wie zag ze daar op de hoek van een van de straten waar ze doorheen reed? Bolle Piet, die destijds een paar huizen verder woonde! Krijg nou wat, die had dus alle buurtveranderingen overleefd en zat daar pontificaal op een oude keukenstoel in nota bene een bloemetjesjurk. Ilse reed hem gauw voorbij. Ze was als kind altijd een beetje bang voor hem geweest. Het was altijd zo een ongeleid projectiel en het gezin waartoe hij behoorde, nou, daar was de familie Flodder echt niks bij. Dat hij daar toch in een bloemetjesjurk zat, niet te geloven. Nog napeinzend reed ze richting huis om daar eens te bedenken hoe ze de kwestie van het spook zou aanpakken. Tja, ze noemden het altijd ‘het spook’, want al die jaren dat ze met hem samenwoonden, kwamen ze nooit op het idee om het een andere naam te geven dan die benaming. Ze wisten wel dat het om een man moest gaan, want haar moeder en Stephanie hadden hem weleens in een flits gezien. Een donker, mannelijk silhouet, helemaal in het zwart gekleed en met iets van een gleufhoed op! Ilse zelf had hem

gelukkig nog nooit gezien, stel je voor, ze zou meteen doodsbang zijn geweest.

Ze verbaasde zich erover dat ze eigenlijk al die jaren nooit van angst waren weggevlucht. Hij was er gewoon en ze waren eraan gewend geraakt, hadden het geaccepteerd dat ook hij daar woonde.

Op de weg terug naar haar huis moest Ilse abrupt stoppen voor een stoplicht dat op rood sprong. Doordat ze zo in gedachten verzonken was, kon ze met een noodstop nog maar net remmen.

Automatisch keek ze in haar binnenspiegel en ze schrok zich werkelijk dood, toen ze daarin twee zwarte, felle ogen en borstelige wenkbrauwen ontwaarde.

De rillingen liepen over haar lijf en het zweet brak haar uit. ‘Er zit iemand in mijn auto, mijn god, er zit iemand achterin,’ panikeerden vliegensvlug haar gedachten. Met de hartkloppingen tot in haar keel waagde ze het nog eens te kijken, maar ze zag niemand meer.

Toen het stoplicht op groen sprong, gaf ze zoveel gas dat haar banden ervan piepten en ze reed als een wegmisbruiker door de straten, totdat ze eindelijk een veilige plek vond waar ze even kon stilstaan. Misschien had die engerd zich op de achterbank klein gemaakt, zodat ze hem niet meer kon zien. In elk geval, ze moest het zeker weten. Ze stapte uit, verzamelde wat moed en opende het achterportier, maar niets, alles leeg. Voor de zekerheid, je wist maar nooit, opende ze ook nog haar kofferbak, maar ook daarin niets te vinden dan haar eigen spulletjes.

Ze begreep er niets van, het kon natuurlijk zijn dat ze de bestuurder van de auto achter haar in de spiegel had gezien, maar wat raar, het leek zo dichtbij.

Misschien was ze wel zo bezig geweest met het spook, dat

ze nu overal spoken zag of had ze gewoon een waan. Het stelde haar hoe dan ook wat gerust, niemand in haar auto te kunnen ontwaren en ze stapte maar gauw weer in om naar huis te rijden. Onderweg bleef ze zichzelf maar afvragen wat ze nu toch gezien had, terwijl ze zichzelf steeds kalmerend toe bleef spreken.

Thuisgekomen wist Ilse haar gedachten niet tot rust te brengen en bleef alles maar door haar hoofd spoken.

Steeds meer herinneringen van dat oude huis drongen zich aan haar op.

Haar ouders waren al vroeg gescheiden en haar moeder had uiteindelijk werk weten te vinden als barjuffrouw in een nachtclub en dus waren Ilse en Stephanie 's nachts vaak alleen. Hun moeder verdiende er gelukkig wel aardig en kreeg ook vaak fooien, wat haar meer dan welkom was. Ze kon goed met geld omgaan en probeerde zo gauw mogelijk alle ontstane schulden in haar huwelijk van toen af te lossen.

Als haar moeder iemand kon vinden, dan kwam er een oppas en die sliep dan in het kleine logeerkamertje. Ilse voelde zich dan een stuk veiliger, maar haar kleine lichaam was altijd in een waakzame toestand, totdat ze haar moeder veilig thuis hoorde komen. Ilse wist nog hoe ze als kind in die nachten soms baadde in het zweet van angst. Niet om het spook, maar bang dat haar moeder niet meer veilig thuis zou komen en ook had ze altijd angst voor boebazen (zo noemde ze als kind de in haar ogen kwaadaardige mensen altijd!).

Ze lag samen met Stephanie, bed aan bed, in een grote slaapkamer en soms als Ilse vreemde geluiden hoorde, dan kroop ze onder het bed en klampte zich vast aan haar speelgoedhond. Werd Stephanie wakker, dan riep ze in

paniek om Ilse, om haar vervolgens onder het bed te vinden. ‘Kom maar, Ilse, kom maar, je hoeft niet bang te zijn, ik ben er toch.’

Als kind had ze zich nooit veilig gevoeld en ze wist niet beter of ze voelde altijd angst. Soms had haar moeder een nieuwe vriend, maar die bleek na een bepaalde tijd nooit al te aardige bedoelingen te hebben en die werd dan weer met de nodige problemen de deur gewezen. Gelukkig verdween zo’n onsympathiek geval tot hun grote opluchting soms ook uit zichzelf.

Haar moeder was een prachtige vrouw, die iets van Sophia Loren had en over mannelijke aandacht had ze zeker niet te klagen. Helaas had ze nu eenmaal de gave altijd de verkeerde mannen aan te trekken. Het was dus altijd een opluchting als ze er weer vanaf waren.

Ilse dacht er vaak aan hoe ze die ellendige gave moest hebben geërfd, want haar liefdesleven bleek vaak een originele kopie.

Ilse was inmiddels klaar met al dat gepeins en ze besloot maar eens vroeg naar bed te gaan. Eerst even eten, wat naar de televisie kijken en dan gauw naar bed.

Morgen immers moest ze weer werken en dan wilde ze wel uitgerust verschijnen, want anders kon je fouten maken en daar ze erg perfectionistisch was ingesteld, kon ze dat niet gebruiken. Ze had ook nog een chef waar ze helemaal niet mee kon opschieten en die altijd wel wat vond om op haar te vitten. Ze werkte op een duf verzekeringskantoor en haar werk bestond uit polissen opmaken en premies berekenen. Eigenlijk was ze helemaal niet gelukkig met dat eentonige werk tussen alsmaar vier muren. Het liefst had ze iets in kunst willen doen, want daar lag immers haar grote passie. Helaas was er nooit geld om daarin te studeren en volgde ze

dan maar diverse workshop, om zodoende allerlei technieken onder de knie te kunnen krijgen. Nee, als het aan haar lag, dan had ze een heel ander beroep gekozen en had haar toekomst er heel wat zonniger uitgezien, dan het slijten van haar dagen op zo'n saai kantoor. De hele dag alleen maar bezig zijn met papieren massa, bah, dat werk ging haar steeds meer tegenstaan.

Ze had er gelukkig wel een eigen kamer en dat vond ze zalig. Geen collega's waar ze rekening mee moest houden, nee, heerlijk haar eigen plekkie. Op het bureau naast haar werkte de 39-jarige Lex, hij was schade-expert en dus was hij er niet altijd. Hij was haar beste maatje daar en was hij er, dan gingen ze samen lunchen en hadden ze altijd de grootste lol. Lex was een kei in droge humor en hij kon haar doen gieren van het lachen. Hij was ook altijd vrolijk en vol energie en was ze depri, dan kon hij haar zo weer aan het lachen maken. Als ze naast hem liep voelde ze zich altijd net klein duimpje. Lex had een lengte van 1.90 meter en hij liep altijd kaarsrecht, wat hem eigenlijk alleen maar groter maakte. Hij noemde haar weleens gekscherend Humpedumpie en daar had hij dan zelf de grootste lol om. Hij had een fris gelaat en had altijd een verzorgd, kortgeknipt kapsel en elk haartje ervan leek altijd precies op de juiste plaats te liggen. Jammer genoeg had hij al jaren zijn vriendin Rina en dat betreurde Ilse stilletjes. Ze vond hem gewoon leuk en ze had weleens het idee dat hij haar ook wel leuk vond, maar zeker weten deed ze dat natuurlijk niet. Ze was voor hem waarschijnlijk gewoon een goede vriendin en niet meer dan dat.

Het was midden in de nacht dat Ilse wakker werd van een hoop gestommel.

Ze dacht eerst dat ze droomde, maar toen ze rechtop ging zitten en nog eens goed luisterde, hoorde ze duidelijk het schuiven van de meubels.

De woningen waren goed geïsoleerd, dus ze verbaasde zich erover zoveel kabaal te horen. Ze spitste haar oren en het leek wel, het leek wel uit haar huiskamer te komen. Jee, zou ze gaan kijken? Er zou toch niet iemand hebben ingebroken? Haar hart bonsde in haar keel toen ze op haar tenen naar de huiskamer sloop.

Toen werd het plotseling doodstil en zag ze haar meubels nog allemaal op dezelfde plaats staan. Voor alle zekerheid besloot ze toch het hele huis door te lopen en pas toen ze zich volkomen veilig waande, stapte ze weer in bed.

Wat vreemd, zou het dan toch van de burens komen of ... nee, dat kon toch niet mogelijk zijn? Het leken de oude, vertrouwde geluiden van vroeger, maar dat kon toch niet in dit huis ...

Misschien was de dag zo enerverend geweest dat ze nu van alles hoorde, zou best kunnen natuurlijk. Het was toch vreemd dat zich nu hier zoiets herhaalde van vroeger? Ze bleef nog een tijdje waakzaam luisteren, maar toen het stil bleef, viel ze uiteindelijk weer in slaap.

*

Ilse had zich vandaag niet kunnen concentreren op haar werk. Het stak haar dat haar oude huis opeens weg bleek te zijn en alles zo anders had geleken. De straat was nog wel even smal als in haar herinnering en aan het parkeren van

de auto's was ook niets veranderd. Allemaal in filestand achter elkaar, maar het leek opeens zo krap allemaal.

Ze zou vanmiddag weer een halve verlofdag kunnen opnemen en er opnieuw naar toe kunnen gaan, immers, ze had nog genoeg verlof staan.

Maar ja, wat was haar plan dan? Ze had nog niets aanvaardbaars kunnen verzinnen en dan kon ze er wel heengaan, maar dan werd het weer hetzelfde liedje als gisteren. Stel je voor dat ze weer zou worden begluurd door zo'n nieuwsgierig aagje dat waarschijnlijk niks anders te doen had.

Nee, ze moest eerst maar eens iets goeds bedenken. Trouwens, ze was ook nog eens erg moe van dat gebeurde van gisteren, terwijl de afgelopen nacht haar nauwelijks voldoende slaap had kunnen schenken.

'Gewoon even alles laten rusten, dan komen de ideeën vanzelf wel,' bedacht ze zich.

Ze werd opeens opgeschrikt door de snibbige stem van haar afdelingschef: 'Ilse verdikkie, luister je nou, is die brief nu al klaar?'

'O ja, ja,' hikkelde Ilse. 'Bijna klaar, ik ben er hard mee bezig.'

'Als hij af is, breng hem dan even bij me, dan kan ik hem tekenen en weg ermee, volgens mij zit je te suffen.'

'Ja, ja, komt in orde,' antwoordde Ilse.

Ze haastte zich met de brief, waar ze nu eigenlijk al veel te lang mee bezig was en probeerde de verdere dag haar hoofd erbij te houden.

Na haar werk besloot Ilse thuis gewoon maar een boterham te eten, want ze had weinig trek en al helemaal geen zin om iets klaar te maken.